

Sygn. akt I CKN 279/2000

W Y R O K

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 maja 2000 r.

Sąd Najwyższy Izba Cywilna

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSN - Henryk Pietrkowski

Sędziowie: SN - Tadeusz Domińczyk (spraw.)

SN - Iwona Koper

Protokolant: Anna Matura

po rozpoznaniu w dniu 26 maja 2000 r.

na rozprawie sprawy

z powództwa R. Spółdzielni Mieszkaniowej

przeciwko Syndykowi Masy Upadłości R. Odzieżowo-Futrzarskiej Spółdzielni Pracy „M.”

i z powództwa wzajemnego Syndyka Masy Upadłości Rzeszowskiej Odzieżowej Spółdzielni Pracy „M.”

przeciwko R. Spółdzielni Mieszkaniowej

o zapłatę

na skutek kasacji pozwanej wzajemnej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 16 kwietnia 1998 r.,

oddala kasację i zasądza od R. Spółdzielni Mieszkaniowej na rzecz Syndyka Masy Upadłości R. Odzieżowo-Futrzarskiej Pracy „M.”

kwotę 1500 (tysiąc pięćset) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.

U Z A S A D N I E N I E

Wyrokiem z dnia 23 grudnia 1993 r. Sąd Wojewódzki w R. – Sąd Gospodarczy – zasądził od pozwanej R. Odzieżowo-Futrzarskiej Spółdzielni Pracy „M.” na rzecz powódki R. Spółdzielni Mieszkaniowej kwotę 333.296.000 zł z ustawowymi odsetkami oraz kosztami procesu tytułem należności czynszowej. Tymże wyrokiem Sąd Wojewódzki oddalił powództwo wzajemne Spółdzielni „M.”, którego przedmiotem było żądanie zasądzenia 3.865.000.000 zł z tytułu partycypowania w finansowaniu inwestycji wspólnej.

Uwzględniając rewizję powódki wzajemnej, Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 14 kwietnia 1994 r. uchylił wyrok Sądu Wojewódzkiego w części orzekającej o powództwie wzajemnym i w tym zakresie sprawę przekazał Sądowi Wojewódzkiemu do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach. W motywach swojego rozstrzygnięcia Sąd Apelacyjny wskazał na przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu jako źródło roszczenia Spółdzielni „M”.

Orzekając ponownie Sąd Wojewódzki wyrokiem z dnia 20 grudnia 1994 r. zasądził od R. Spółdzielni Mieszkaniowej na rzecz syndyka masy upadłości R. Odzieżowo-Futrzarskiej Spółdzielni Pracy „M.” kwotę 3.394.851.155 zł z odsetkami i kosztami procesu. Także to orzeczenie Sąd Apelacyjny uchylił i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania, podnosząc w uzasadnieniu, iż Sąd Wojewódzki nie rozważył w należyтым stopniu interesu każdej ze stron w warunkach inflacji. Orzekając w tych warunkach z

naruszeniem zasady rebus sic stantibus naraził Spółdzielnię Mieszkaniową na niebezpieczeństwo upadłości.

Wyrokiem z dnia 13 marca 1997 r. Sąd Wojewódzki uwzględnił powództwo (wzajemne) syndyka masy upadłości Spółdzielni „M.” do kwoty 31.569,59 zł z odsetkami, umorzył postępowanie w sprawie, o ile dotyczyło ono żądania zasądzenia kwoty 2.378,92 zł, zaś dalej idące powództwo oddalił i orzekł o kosztach procesu. I ten wyrok Sądu Wojewódzkiego Sąd Apelacyjny uchylił i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania, tym razem z powodu nieważności.

Kolejnym wyrokiem z dnia 30 grudnia 1997 r. Sąd Wojewódzki orzekł zbieżnie z wyrokiem z dnia 13 marca 1999 r. powołując się na przepisy art. 410 § 2 i art. 405 kc przy jednoczesnym zastosowaniu art. 358¹ § 3 kc. Zasądzona suma stanowi zaledwie 10% dochodzonej należności i – w przekonaniu Sądu orzekającego – w dostatecznym stopniu uwzględnia skutki inflacyjne dla każdej ze stron. Kwota 2.378,92 zł została natomiast w toku sporu uiszczona i w tym zakresie wierzyciel został zaspokojony.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Apelacyjny zmienił wyrok Sądu Wojewódzkiego przez zastąpienie zasądzonej sumy kwotą 26.126 zł, a dalsze powództwo i apelację w pozostałej części oddalił znosząc wzajemnie między stronami koszty postępowania apelacyjnego. Sąd Apelacyjny nie podzielił zarzutu apelacji, o ile zmierzała ona do wykazania naruszenia art. 358¹ § 3 kc. Zauważył przy tym, że jest związany, podobnie jak Sąd Wojewódzki, swym poglądem wyrażonym w tej mierze w wyroku z dnia 14 kwietnia 1994 r.

W kasacji, z powołaniem się na pierwszą z jej podstaw wymienionych w art. 393¹ kpc, Spółdzielnia Mieszkaniowa zarzuca naruszenie art. 358¹ § 3 i 4 kc w związku z art. 405 kc. Podnosi w szczególności, że ze względu na prowadzoną przez Spółdzielnię „M.” działalność gospodarczą dochodzona suma nakładu na inwestycję wspólną nie może być waloryzowana.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja nie jest uzasadniona. powołując się na pierwszą z podstaw kasacyjnych strona skarżąca obowiązana jest wskazać, który konkretny przepis prawa materialnego został naruszony lub niewłaściwie zastosowany, względnie który inny przepis tego prawa powinien być być zastosowany, a nadto czy zastosowany przepis należy tłumaczyć inaczej niż to uczynił sąd drugiej instancji (por. orz. SN z 16 lutego 1937 r., C.II 2524/36, OSP 1937, poz. 730). Inaczej rzecz ujmując, skarga kasacyjna powinna zawierać rzeczowe i jasne przytoczenie przyczyn zaskarżenia. Skarga kasacyjna jest bowiem sformalizowanym środkiem zaskarżenia i w myśl reguł płynących z art. 393³ kpc nie może stronić od wywodu, stanowiącego konkretyzację podniesionych zarzutów i wynikających z tego następstw.

Tym wymogom rozpoznawana kasacja nie odpowiada. Zarzuca ona wprawdzie pogwałcenie art. 358¹ § 3 i 4 kc, niemniej wymaga podkreślenia, że Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do jego zastosowania. Swoje orzeczenie uzasadnił powołując się na przepis art. 405 kc, akcentując przy tym zasadę adekwatności świadczeń nie zaś ich waloryzację. Kasacja natomiast nie zwalcza stanowiska tego Sądu w aspekcie wadliwego zastosowania przepisu art. 405, ograniczając się do stwierdzenia, iż „art. 405 kc nie zmienia zasady, że powódka wzajemna nie może domagać się waloryzacji i bez znaczenia jest zdaniem pozwanej wzajemnej czy dochodzone świadczenie jest oparte na bezpodstawnym wzbogaceniu, czy zwrocie nakładów, gdyż bezpodstawne wzbogacenie zawiera ekwiwalentność świadczenia...”. Tak sformułowany zarzut, pomijając jego logiczną spójność, skazuje sąd kasacyjny na poszukiwanie rzeczywistych intencji strony skarżącej, co przeczy założeniom kontroli kasacyjnej. Samo wniesienie kasacji bowiem nie może prowadzić do sanacji zaskarżonego wyroku, o ile nie ma ona oparcia w treści podniesionych rozwiniętych i uzasadnionych zarzutów kasacyjnych.

Ze względów wyżej przedstawionych kasację należało zatem oddalić na zasadzie art. 393¹² kpc. O kosztach orzeczono na zasadzie art. 108 1 i 98 § 1 kpc.